

UMEÅ UNIVERSITET

Finansdepartementet

Betänkandet SOU 2020:40 En gemensam utbildning inom statsförvaltningen

Finansdepartementet har anmodat Umeå universitet att yttra sig över Tillitsdelegationens slutbetänkande *En gemensam utbildning inom statsförvaltningen, (SOU 2020:40)*.

Övergripande synpunkter

Umeå universitet har de senaste åren aktivt arbetat med att implementera den statliga värdegrunden och med att införa en tillitsbaserad styrning och ledning. Värdegrunden för Umeå universitet baseras på den gemensamma statliga värdegrunden, annan lagstiftning som styr vår verksamhet och på akademiska kärnvärden. I den samlas de normer och värden som ska präglade det dagliga arbetet vid Umeå universitet. Syftet är att skapa ett gemensamt förhållningssätt i hur vi ska bemöta varandra och andra. Värdegrundsprojektet som bedrivits 2017–2019 har bland annat tagit fram en bok och fyra filmer med dilemman i vardagen som bygger på exempel från medarbetare vid hela universitetet.

Hur vi planerar och följer upp verksamheten har sedan 2019 övergått till en alltmer tillitsbaserad styrning. En styrning som bygger på en tilltro att de medarbetare som står närmast utmaningen också är de som är bäst skickade till att ta fram åtgärder och aktiviteter som bäst leder mot utbildning och forskning av hög kvalitet.

Umeå universitet har sedan länge en väl etablerad introduktionsutbildning där även andra än nyanställda är välkomna att delta.

Tillitsdelegation föreslår att en obligatorisk introduktionsutbildning för alla statsanställda ska införas. Umeå universitet instämmer i introduktionsutbildningens vikt men anser att varje statlig myndighet, i tillitens anda, fritt utformar de utbildningsinsatser som krävs. De olika myndigheternas roller och deras medarbetarnas roller när det gäller myndighetsutövning kan skilja stort. Utbildningarna som ges bör därför vara anpassade till vilken myndighet man verkar i och de olika roller anställda har. Exempelvis skiljer sig rollerna stort mellan lokalvårdare, förvaltningstjänstemän och akademisk personal vid ett universitet. Det är viktigt att alla känner igen sig och kan relatera innehållet till den egna myndigheten och sina egna arbetsuppgifter.

Mot bakgrund av detta avstyrker Umeå universitet förslaget om en obligatorisk utbildning reglerad i lag.

Kommentarer och ändringsförslag

Avsnitt 5

Umeå universitet har det senaste året utvecklat ett digitaliserat introduktionsprogram som bl.a. innehåller avsnitt om den statliga värdegrunden och tillitsbaserad styrning. Universitetet vill gärna fullfölja planerat upplägg för utbildningen.

UMEÅ UNIVERSITET

Avsnitt 7.4

Universitetet förstår de konstitutionella skälen för lagstiftning, men att i detalj reglera hur utbildningen ska genomföras och därtill lagstadga om det kan ses som ett uttryck för misstro och som en onödig byråkratisering som inte rimmar med en tillitsbaserad styrning.

Avsnitt 7.7

Universitetet ställer sig negativt till förslaget att utbildningen ska vara obligatorisk. Huruvida en introduktionsutbildning ska vara obligatorisk eller inte bör vara upp till varje myndighet att besluta.

Avsnitt 9

Umeå universitet ser positivt på tanken om en gemensam lärplattform, där även t.ex. utbildningar inom arbetsmiljö, arbetsrätt, ekonomi eller andra områden som är gemensamma för hela det statliga området kan erbjudas.

Universiteten har en särställning bland de statliga myndigheterna med lagstadgad autonomi och forskningsfrihet. Som ett autonomt universitet ska vi följa våra åtagande som myndighet, men även kunna kritiskt granska och ifrågasätta statens agerande i olika frågor.

Yttrandet har fastställts av rektor efter föredragning av akademisekreterare Daniel Andersson

Hans Adolfsson
Rektor